

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора
КЗ «ЗДО № 22 ВМР»
від 26.08.2026 № 73

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
комунального закладу
«Заклад дошкільної освіти № 22 Вінницької міської ради»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Заклад освіти зобов'язаний мати визначену своїми внутрішніми актами систему забезпечення академічної доброчесності, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та в освітній діяльності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

1.2. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу комунального закладу «Заклад дошкільної освіти № 22 Вінницької міської ради» (далі - Положення) є внутрішнім нормативно-правовим актом закладу, який визначає засади, правила та етичні принципи академічної доброчесності, а також процедури запобігання та виявлення її порушень.

1.3. Положення розроблено у відповідності до Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про дошкільну освіту», Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про авторське право і суміжні права», Закону України «Про запобігання корупції» та Статуту закладу.

1.4. Академічна доброчесність - сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

1.5. Метою цього Положення є впровадження високих стандартів академічної культури, забезпечення довіри до результатів моніторингу розвитку дітей, професійно-педагогічної, методичної та інноваційної діяльності педагогів, а також регулювання цифрової гігієни та етики використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі.

1.6. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу: адміністрацію (завідувача, вихователя-методиста), педагогічних працівників (вихователів, музичних керівників, інструкторів з фізкультури, керівників гуртків, практичного психолога), технічний персонал, а також батьків вихованців або осіб, які їх замінюють.

1.7. Для педагогічних працівників комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 72 Вінницької міської ради» (далі КЗ «ЗДО № 22 ВМР») академічна доброчесність є основою професійної етики, що означає чесність, відповідальність та прозорість у кожній професійній дії, методичному матеріалі чи звіті. Вона проявляється у таких повсякденних практичних аспектах діяльності:

- *Авторська чесність*: використання в освітній діяльності (проведенні занять, веденні персонального чи інституційного блогу, виступах на засіданнях педагогічної ради) чужих конспектів, сценаріїв, ілюстрацій чи медіафайлів виключно за умови зазначення автора або першоджерела. У разі використання інструментів штучного інтелекту (зокрема, генеративних текстових моделей) для підготовки планів чи консультацій, педагог відкрито зазначає цей факт і не видає згенерований контент за власний унікальний авторський досвід;

- *Правдивість у документації*: відображення в обов'язковій діловій документації (журналах, звітах, картках розвитку дитини) виключно реальних, об'єктивних та фактичних результатів педагогічного моніторингу. Недопустимим є умисне завищення або заниження показників розвитку вихованців з метою штучного формування позитивного чи негативного іміджу групи чи закладу загалом;

- *Професійна неупередженість та запобігання конфлікту інтересів*: забезпечення рівного, об'єктивного та гуманного ставлення до всіх вихованців та їхніх батьків, незалежно від їхнього соціального статусу, матеріальних внесків чи особистих симпатій. Категоричне неприйняття будь-яких проявів неправомірної вигоди, хабарництва чи надання прихованих послуг задля отримання переваг в освітньому процесі;

- *Повага до праці колег*: обов'язкове посилення на досвід та методичні знахідки колег свого ж закладу під час взаємовідвідувань занять, наставництва та всебічна підтримка педагогів-початківців, а також недопущення проявів академічного саботування (створення штучних перешкод під час проходження атестації, приховування або навмисне псування методичних матеріалів)

1.6. Для батьків вихованців або осіб, що їх замінюють КЗ «ЗДО № 22 ВМР» академічна доброчесність є основою партнерської взаємодії із закладом, що базується на чесності, взаємоповазі, відповідальності та усвідомленому вихованні майбутнього покоління. Вона виявляється у таких повсякденних діях та життєвих принципах:

- *Особистий приклад чесності для дитини*: розуміння того, що базові моральні цінності закладаються в родині. Батьки виховують у дитини повагу до чужої праці та правил гри не через повчання, а демонструючи власну правдивість, справедливість і повагу до інших людей у щоденному житті;

- *Правдивість та відкритість у спілкуванні з педагогами*: надання адміністрації та вихователям виключно правдивої інформації про стан здоров'я дитини, особливості її розвитку, поведінки чи особливі освітні потреби (інклюзію) задля створення безпечного та комфортного середовища для дитини;

- *Повага до професійної праці колективу*: об'єктивне ставлення до результатів моніторингу розвитку своєї дитини. Батьки не вимагають від вихователів штучного «завищення оцінок» чи прикрашення результатів досягнень дитини «для красивої картинки», а натомість співпрацюють із педагогами для її реальної підтримки;

- *Чесність при підготовці до спільних заходів*: підтримка дитини під час створення творчих робіт (виставок, поробок, малюнків) чи підготовки до свят без перебирання всієї роботи на себе. Батьки не виконують завдання замість дитини з метою виграти конкурс, а допомагають їй проявити власну творчість та вчать цінувати свій і чужий результат;

- *Категоричне неприйняття корупції та упередженості*: недопущення будь-яких спроб матеріального чи нематеріального тиску на педагогічний колектив (зокрема, через «особливі» подарунки чи послуги) з метою здобуття привілеїв чи особливого ставлення до своєї дитини на шкоду іншим вихованцям.

II. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. З метою утвердження прозорого та доброчесного освітнього середовища всі учасники освітнього процесу керуються такими принципами:

- *Чесність та академічна правота*: відкрите, правдиве та об'єктивне представлення результатів власної методичної діяльності, автентичності педагогічного досвіду та результатів моніторингу досягнень дітей;

- *Законність та повага до інтелектуальної власності*: неухильне дотримання законодавства про авторське право, обов'язкове цитування та посилення на першоджерела у разі запозичення ідей, зображень та текстів;

- *Взаємоповага, безбар'єрність та академічна етика*: визнання рівності прав, гідності та потенціалу кожного учасника освітнього процесу; підтримка інклюзії та забезпечення доступного освітнього простору; абсолютна нетерпимість до будь-яких проявів дискримінації, мобінгу чи упередженого ставлення в колективі, а також неухильне запобігання всім формам насильства та жорстокого поводження з дітьми; повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

- *Професіоналізм, компетентність та цифрова гігієна*: постійне підвищення кваліфікації, критичне оцінювання інформаційних джерел, відповідальне та марковане використання ІІІ-інструментів для підготовки занять та дидактичних матеріалів;

- *Відкритість і прозорість*: забезпечення публічного доступу до нормативних документів, діяльності закладу через офіційний вебсайт; відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;

- *Уникнення конфлікту інтересів*.

ІІІ. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Відповідно до базових вимог законодавства про академічну доброчесність, порушеннями в межах закладу дошкільної освіти визнаються такі протиправні та неетичні дії:

Вид порушення	Суть та специфіка прояву в дошкільній освіті
<i>Відчуження авторства</i>	Передача прав на власні методичні розробки, конспекти занять, сценарії свят чи дидактичні ігри іншим особам для подальшого оприлюднення або використання ними під своїм іменем (наприклад, продаж чи дарування колезі своїх матеріалів з досвіду роботи, портфолію для атестації).
<i>Приписування авторства</i>	Включення себе до складу авторів методичного посібника, інноваційного проекту чи сценарію, до розробки яких особа не брала творчої участі (зокрема, з метою штучного покращення показників перед атестацією).
<i>Академічний плагіат</i>	Оприлюднення або використання чужих методичних розробок, конспектів занять, сценаріїв свят, статей, цифрових презентацій чи авторських дидактичних ігор під своїм іменем. Використання текстів, зображень чи планів занять, згенерованих штучним інтелектом (ІІІ), без відповідного текстового маркування та зазначення базового запиту (промпту)
<i>Самоплагіат</i>	Повторне представлення власних раніше оприлюднених, опублікованих у фахових виданнях чи захищених методичних матеріалів, звітів або узагальненого досвіду роботи як нових результатів педагогічної діяльності без посилання на власне першоджерело.
<i>Фабрикація та фальсифікація</i>	<u>Фабрикація</u> : вигадкування даних, показників чи фактів, яких не існувало (наприклад, вигадкування результатів діагностики розвитку дитини, якої не було на заняттях); вигадкування педагогом даних чи фактів про результати власної академічної діяльності. <u>Фальсифікація</u> : свідома зміна, підробка чи підчищення реальних результатів моніторингу розвитку вихованців, протоколів педрад, а також подання фіктивних сертифікатів про

	підвищення кваліфікації; свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності
Недобросовісне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом	Використання текстів, конспектів, консультацій, планів занять, ігор тощо, створених ШІ, та видача їх за власну унікальну авторську розробку без належного текстового маркування, визначеного цим Положенням.
Несамостійне виконання завдання	<u>Для педагогів:</u> делегування виконання своєї обов'язкової ділової документації, звітів, планів чи методичних розробок іншим особам із подальшим представленням як власної праці. <u>Для батьків:</u> виконання творчих робіт (виставок, поробок, малюнків) повністю замість дитини з метою виграти конкурс тощо, що нівелює власну творчість вихованця.
Недозволена допомога	Свідоме надання допомоги колезі у проходженні процедур оцінювання професійної майстерності (наприклад, заповнення анкет, виконання тестових завдань за іншу особу або написання за неї атестаційних матеріалів).
Схиляння до порушення академічної доброчесності	Будь-які форми тиску, наказів чи «прохань» з боку адміністрації або колег здійснити фальсифікацію документів, приховати плагіат або необ'єктивно оцінити розвиток дитини.
Академічний обман	Надання завідомо неправдивої інформації про організацію освітньої діяльності, фактичне виконання освітньої програми, проведення гурткової чи інклюзивної роботи, а також приховування фактів жорстокого поводження чи насильства в освітньому середовищі.
Необ'єктивне оцінювання	Умисне спотворення результатів діагностики досягнень вихованців (як у сторону штучного завищення, так і заниження показників) задля створення викривленого «гарного» чи «поганого» іміджу вікової групи, конкретного педагога чи закладу загалом.
Академічний саботаж	Навмисне перешкоджання професійній, інноваційній чи методичній діяльності інших педагогів закладу; створення штучних перешкод для колег під час проходження ними планової чи позачергової атестації; умисне приховування або псування спільних методичних фондів чи напрацювань.
Інституційні порушення академічної доброчесності	Створення в закладі умов, за яких порушення доброчесності стають системними (наприклад, відсутність контролю з боку керівництва, приховування фактів обману чи плагіату Комісією закладу).

V. ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ) ТА ЦИФРОВА ГІГІЄНА

4.1. Будь-який текст, зображення, план заняття або сценарій заходу, повністю згенерований штучним інтелектом (наприклад, ChatGPT, Claude, Copilot тощо), не може вважатися авторським напрацюванням педагога. Використання генеративних моделей штучного інтелекту (текстових, графічних, мультимедійних) педагогічними працівниками закладу дозволяється виключно як допоміжний інструмент для пошуку ідей, структурування матеріалів або створення ілюстрацій до занять.

4.2. У разі суттєвого використання ШІ під час підготовки методичних матеріалів чи доповідей, педагог зобов'язаний зробити відповідну примітку (наприклад: *«Матеріал структуровано/ілюстровано з використанням штучного інтелекту (Назва моделі), параметри запиту:...»*; *«План-конспект розроблено з використанням ШІ (Назва моделі) для структурування ігрових вправ» або «Ілюстрації до казки згенеровані за допомогою нейромережі (Назва мережі)»).

4.3. Вихователь несе повну персональну відповідальність за зміст згенерованого контенту. Оскільки ШІ може «галюцинувати» (вигадувати факти), педагог повинен перевірити науковість та безпеку запропонованих ігор чи порад перед впровадженням їх у роботу з дітьми.

4.4. Категорично заборонено вводити в запити до ШІ персональні дані вихованців (прізвища, діагнози, результати психологічних тестів, домашні адреси) або їхні фотокартки.

4.5. Пряме копіювання текстів, планів занять, консультацій для батьків чи сценаріїв, згенерованих ШІ, та видача їх за власну авторську розробку прирівнюється до академічного плагіату. Подання повністю згенерованого ШІ тексту під власним іменем для публікації у фахових виданнях, участі в конкурсах («Вихователь року» тощо) або під час атестації вважається академічним плагіатом.

V. ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНІЙ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Директор КЗ «ЗДО № 22 ВМР» та вихователь-методист здійснюють системну інформаційно-просвітницьку роботу: проводять семінари, тренінги з академічної доброчесності, академічного письма, цифрової грамотності, правил оформлення бібліографічних посилань.

5.2. Обов'язковій експертній перевірці на дотримання норм академічної доброчесності підлягають усі матеріали, що подаються на розгляд педагогічної ради, виставки-ярмарки методичних розробок, конкурси професійної майстерності, а також портфоліо та узагальнений досвід роботи педагогів.

5.3. Директор КЗ «ЗДО № 22 ВМР» відповідно до законодавства зобов'язаний забезпечувати функціонування внутрішньої системи академічної доброчесності закладу шляхом:

- організації розроблення, своєчасного оновлення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на офіційному вебсайті закладу;

- систематичного проведення заходів з популяризації, підвищення обізнаності вихователів, інших педагогічних працівників закладу та батьків про цінності, принципи та правила академічної доброчесності;

- забезпечення доступу (за потреби) учасників освітнього процесу до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності (зокрема, текстових запозичень або немаркованого згенерованого ШІ контенту);

- організації перевірки на засадах академічної доброчесності матеріалів та портфоліо осіб, які претендують на посади педагогічних працівників закладу;

- забезпечення обов'язкового фіксування та належного розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності винних осіб та

документування прийнятих рішень.

5.4. Прийняття на роботу нових працівників, а також ознайомлення батьків вихованців із внутрішніми правилами закладу здійснюється із обов'язковим ознайомленням з текстом цього Положення під підпис.

VI. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ ТА ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ

6.1. З метою розгляду питань, пов'язаних із порушенням норм цього Положення, рішенням педагогічної ради закладу створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія) терміном на 1 рік.

6.2. До складу Комісії на паритетних засадах входять представники адміністрації, методичної служби, первинної профспілкової організації та батьківського самоврядування.

6.3. Підставою для розгляду є письмова заява учасника освітнього процесу, в якій чітко зазначено ПІБ заявника та наведено конкретні факти порушення. Анонімні заяви розгляду не підлягають.

6.4. Заклад забезпечує функціонування внутрішніх конфіденційних каналів зв'язку (електронна пошта довіри, скринька звернень) та гарантує повний захист прав викривачів від будь-яких форм тиску чи переслідувань.

6.5. Особа, стосовно якої розглядається питання про порушення, має повний спектр прав на захист: право бути ознайомленою з матеріалами перевірки на будь-якому етапі, право надавати письмові чи усні пояснення особисто або через представника, право бути завчасно (не менше ніж за 3 робочі дні) повідомленою про засідання, а також право оскаржити висновок Комісії.

6.6. Особа вважається доброчесною, поки її провину не доведено за встановленою процедурою.

6.7. За результатами розгляду Комісія ухвалює вмотивований висновок, що має рекомендаційний характер, і передає його директору закладу та педагогічній раді для прийняття остаточного рішення.

VII. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

7.1. На підставі обґрунтованого висновку Комісії та рішення педагогічної ради, до педагогічних працівників закладу наказом керівника можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності:

- Відмова у присвоєнні або клопотання про позбавлення раніше присвоєної кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання.
- Відмова в допущенні до проходження позачергової атестації.
- Позбавлення права брати участь у роботі експертних груп, журі конкурсів, методичних об'єднань та органах управління освітою.
- Тимчасове (строком до 1 року) позбавлення права на отримання надбавок, премій або інших видів морального та матеріального заохочення.
- Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності: догана; звільнення із закладу освіти.

7.2. Педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного звання.

7.3. Притягнення до академічної відповідальності здійснюється незалежно від застосування дисциплінарних стягнень (догана, звільнення), передбачених Кодексом законів про працю України.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення схвалюється педагогічною радою комунального закладу «Заклад дошкільної освіти № 22 Вінницької міської ради» та вводиться в дію наказом керівника закладу.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням педагогічної ради у випадку реформування чи оновлення нормативно-правової бази України.

8.3. Повний текст цього Положення є відкритим та оприлюднюється на офіційному веб сайті комунального закладу «Заклад дошкільної освіти № 22 Вінницької міської ради»

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради

КЗ «ЗДО № 22 ВМР»

Протокол № 1 від 25.08.2026